

פרק ב' שהגורם השמימי אם נאלץ אחר ההעדר יש לו מציאות כי לא יהיה עליו ואם הוא נלחם התנועה הנה עם זניע כלמי נפרד הנה רצונו משה רצונו הנה על האמלוקת אשר צין כת אפלטון וכת ארסטו' כי אפלטון שיאמין צדוק ילטרך בהכרח להניח לעולם פועל עושה הדבר ואזנס ארסטו' שניח העולם קדמון ספקו עליו כת אפלטון ואמרו שאם הדבר כן אין לעולם פועל ולא עושה והשיבו כת ארסטו' כי ארסטו' הוא אשר יראה שלעולם פועל בלחץ וכתנו פרש בזה כי הוא נותן התנועה בגרמים השמימיים והגרמים השמימיים יעמדו בתנועה הנה נותן התנועה הוא פועל הגרמים השמימיים והוא אשר רלה צאמרו הנה שיהיה זניעו זאת התנועה הנלחית לא גוף ולא כת בגוף והוא האל ית' ירלה שהוא נותן התנועה וכבר נודע שצליחות השמים צמניעה הנה הוא פועל ועושה גם כי האל הוא נותן התחלשות בעולם ונותן ההתחלשות אשר הוא תנאי צצליחות התחלשות הוא נותן חלקי המורכב אשר הוא מורכב וזהם לפי שההרכבה היא עלה לחלקים וזהו ענין השם ית' עם העולם בלא ספק עם שהוא נורחו ותכליתו וצכלל לזה שהיה כל נאלץ פעלו בזה הוא הנמאל ההוא הוא היה ראשון ית' יותר ראוי בזה ולכן היה הוא ית' פועל ומחדש לפי דעת ארסטו' רק שלא קר מחדש ולפועל ופועלו הנלחי יורה על אין סוף לפועל ולכן היה הוא ית' לא גוף ולא כת בגוף וארלה צאמר שאינו כת בגוף שאינו כת מתפשט צו ואינו לורה חלה בגוף צאמלעות המורכבים הצלחי מוגבלים הם הלורה מרכיבית כי יהיו תנאי צו והתיה לורה מעורבת ומתחלש ותתחלק בהתחלקו אבל נכלל וכל גשמיית ואם הוא מלאות התנועה וכבר קדם הרמז על כל זה ואזנס אחר שהחזקת צצריחיות על מדות העולם לא יתאמרו אלא אחר ידיעת המליחות השכלים הנכללים כי הוא יאמר אחר שהיה הזניע הגלגל שכל נפרד לזה ייוחד זה הגלגל בתנועה והמורכב אל המעבר וזה מן המעבר אל המורכב אחר שהיה הזניע לא ייוחד לו וקודם וכן איך חויצ מורר הגלגל והמאלף והוא שכל נפרד ואיך הגיע הרצוי וההרכבה והרבה כיוולא באלה הרחיות או הקפוקות ולפי שכונתו הנה צאמר מעשה מרכבה אחר שאלת המרכב צמתנה אשר כתנה רצו כי כל מה שיצאר הנה מענין הגרמים השמימיים וקצותיהם ומקצותיהם והשיגיהם הוא צאמר מעשה מרכבה כמו שדבריו בשפע רצו על יסס העולם לאלוה ית' וכן זה ההקדמה על כי היא ניר מואיר כל תעלומה בזה המלאמר כמו שאמר ואמר דע כי מואורי זה לא הייתה כונתו צו וכו' וראוי לך שתקם זה השרש ומנו לא יוקר מוצד ואמרו ומפני זה זכרתי וצארתיו והראיתי ירלה שהזכיר לך הדבר בלל וצאמרו יען תצין אמרתו והראהו במקום הלריך להועילך הידיעה צמעשה מרכבה או מעשה צרלשית או צענין הנבואה או צהאמין דעת אמיתית צאמיונות התורות אשר לא יוצנו להאמן:

פרק ג' לפי מה שיצאר צמדדשות המפורשות אשר אין ספק שהם לחכמים ירלה המורדשות ההם:

פרק ד' כי כל מה שאליז יתנועע ומנו יתנועע וכל מה שמונו יתנועע אליז יתנועע ירלה צעת ההוא צעלמו אשר יתנועע ומנו חלק מה רצונו אליז צכפס אליז יתנועע ואשר אליז יתנועע ומנו יתנועע והם ר"ל ומנו ואליז הם קלות התנועה והמלל בזה השמש לוח ויוולא מן המורכב והלך אל המעבר הנה צצחינה אחת הוא הולך אל המורכב כי כל עוד שהולך אל המעבר מועטת העגולה והמורכב אשר צו לילך אל המורכב וצצ אליז והוא מתקרב אליז ואני מואיר כי צעצור זה נקראת שקיעת השמש בזה והדבר מוצאר צעלמו אלא שפירשתי זה לזה שראיתי והמחלפסמים צעת למורי אשר להם עם על פני מרן וידעו צצכונת התכונה ולא הצינו זה אבל אמרו כי כאשר יתנועע ומנו חלק מה מוגלגל אליז יתנועע החלק האחר וזה כת מעשנו המותנועע ציורר ומה שאמר שהשמים צעלי נכפ לזה שאינם צזולת מקום יחייצ גם כן שיהיה עם ציור ושכל ותשוקה הוא לחותי צעלמו אלא צצמה שהלורה הנצדלת זניע הנצדלת היה נכפ והיה שכל מלל עלמה וכן ציאר זה אצן רשד ואמר אזנס שהשמים הם צעלי שכל הוא מוצאר ממה שנאמר אותו וזה שהתנועה קצונית לא ידרוש המתנועע צו מקום כי התנועה הקצונית אחת והגסס המתנועע ואין עם זני שימיר מקומו כמו שחשצ אצן סיני כי אין עם חלקים צפועל אבל אזנס ידרוש עלם התנועה הקצונית ומה שזה דרכו זניעו נכפ צבהכח לא טבע לפי שהתנועה אין לה מליחות אלא צשכל אחר שכל יולל מרן נכפס אלא המתנועע נלד וצי חלק מן התנועה צלחי המליחות ואשר יתנועע אל התנועה בזה היא תנועה לא מלל אחת המקום הוא משתוקק לה צבהכח ואשר ישתוקק אל התנועה הוא מלדה צבהכח או ציור קודם אל התשוקה זה הוא אסד מן המקומות אשר יראה ומנו שהגרמים השמימיים צעלי שכל ותשוקה והוא מוצאר ממה שהרלון הנה הוא בתשוקה והתשוקה אל התנועה לא אל הזניע עוד רצו שילורף עם זה התשוקה אל המלייר הנכלל הוא אשר הציאו

באור גרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב'

[illegible]

פרק ה' מה רמון אלייר האמת וזי שיחשוב זזה לשון הענין הנדראה מהם יכלה שיהיה הרלון
באמרו השמים ונאפרים כבוד אל כשיראה מהם כבוד' אל כשיצוהו האנשים בהם
וההגבלים ונאפרים כל מה שיהיהוהו יודעים בו כי הם מושלים בקרב תבל וענין המושלה
הוא השלטון והנהגה ולא יכהא זי שלא ידע הנה הם מושלים אם אשר הנה ודע כי שי מן
הפילוסופים שאלוהו בצבור זה שהנאות מושקיות ונאפרות על כל השקלים המושקיים
זה העולם וההכלה כלום המור הנפשות השקיותיות ונאפרות השקלים בו ידעה פחות המוריים
בכם המור המוכן צמות וכבר חשבו שהאלכים שזיימים הם הנפשות השקיותיות וההמלכים

פרק ו' וזה סיפור לזמן האדם בלו ירלה אחריו כי יי' אלהיכם כי חזן הכנוי עז אל יסור
לצדס שהסס יעיין צבולס השכלים וישפיע מאנו האליחות ירלה ענאחלעות
האנלכים וחספבו ענילס יספיע וחס האליחות ורול הרלה בלאורו שאין הקצ'ה עשה
דבר עד ענאחכל בפאליח של מעלה ורבר ז'ל תחול על אורס ענאחכל ואשר יקלן ותחול
ללני מעלת פאליחל שאור ענאחל בלשון קו אשר הול הרלה צבולס ענאכלס ואשר
שהאמוריס וחספויס צענין בורח שורח וול יניתי כוכל לדעת חווי יכל האמאור ראשונה
ואמור ומוקאור אמור כן חס ירלה צעניל בלי וולת כציבול אשר יורה על הקאור וקאור
הידיעה לו עמק צולה וחו ענין כל הבחות כי לא תרלה ותשוע צרות ולא תרלה צרות
ושוע אומריס עירה השירות שלהס ורול פעלו האיוסד ואמחת השיר אמחתו על הפועל
בשעה שאדם יסן לול שהאדם יסן לול שהנפס אחס כנורח רבת בכחות עיקר ההשגות זו
אח זו ובעת היקילה יעיקו ההשגות החילוניות לפכנימיות ובעת השניה יסורו הכוחות הטבעיות
אל התחלתם ותוכל הנפס להשלים פעלה ולז יכניעו הכחות השגים האדם לת האדם
בלירות אשר קבלו ציקלה והנפס רמז לו החס המשותק ואח קוד כנאלי גדול הקשו על זה
מול שהניס הרב ז'ל בפרק ו'ו וזה החלק דבור האללך צמולס לו ריחיתי ודבורו בנראה
למעלה ומדור האיס וריחיתי צמולס ועתה אמר שהוא קוד כנאלי גדול עמי שהיה כמו יפה
כדור לו כדמות אשנים ווי שהיה כמו רב כדור לו כדמות אנלכים ואני חשיב על זה כי
הנה דבר צענין הכחות ולכן מי של יתפעל בהשגות ויחסס כדמות אשנים כחן יפה חווי
שיחפעל ויחסס כדמות אנלכים וצהילים כנראה אנלך האלהים כורח אחד וס ידבר עמור
באמחת הכנולה ומדרגותיה והספע אספיע ואסכל הפועל על נפס הכנול הנה מי שיסקה
השכל הפועל על שהוא אנלך כרלה שוי או מדבר עמור למעלה לני שיסקה איס ומדבר עמור
לו כנראה ומדבר עמור:

סוף ח' אחר אשר אצפ זליאיות השכלים הכפדים כי הם זין הד' צבות אשר לתנועות הגלגל כדי שיהיו ד' כפפים להיות צהר כי הדעת הקדום שיש לתנועות הגלגלים קולות לכן צל צספור הנציחים צומעשה מרכבה וקול כפפי הסיות וסיעת פיתאגוריש כלה חלוצין שיש להם קולות ערצים נעברים אללם צעדר כגון האוסיקוקא ואלי אורח כי למה סהיו הגרורים ששמימיים עשרה יחס דוד לכל גלגל כגון מיוחד ולמה השם ית' צהוללים כנגד העשרה גלגלים, ואחר הללויה הנזלחות כולם הללו אל צקדשו כנגד שזי ההללחה ללהויה צרקי עזוז כנגד ערצות נגלוחות שסקים ללהויה צגורוית כנגד גלגל המזלות אשר צגורות צצחויות ואחר כן כנגד ז' כוכבי לבח היחס צזה העולם השפל ואחר כל הנשואה תחלה יח והעלה צהיותנו בלתי שומעים הקולות המרחק והרגלנו לצומעם ועת הולך צו כולו סהצמחר צספר

באור גרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב'

השניים והעולם ובו הראיות אשר נלחו גם חכמי אמונת העולם לחכמי ישראל זה אמת כי העניינים העיוניים אשר גם החכמים חכמים דבר זהם כל מי שידבר כפי מה שהביא אליו העיון כי המופת הוא הדבור המיוחד אלל החכמים ולכן יאמרו מה שהתאמת מופתו: פרק ט' והיה דעת הראשונים כולם שבכדורי נוגה וכוכב לזעזעו וכן השמש ועד זה והצינור אחד דע כי דעת הרב ז"ל לחלק הכדורים המזלזלים לארבעה כמו שהתחבר ושיהיה הוא הנכלה גד' חיות זה אפשר אלל אם כן יהיו נגה וכוכב אשר הם והכוכבים הכוכבים לזעזעו וכן השמש פי איך אפשר כדורי המופת לכדור אחד והשמש בלזעזעו זה אי אפשר אלל כשיהיה נוגה וכוכב לזעזעו יהיה זה האפשר אפשרי ויהיו אללה הד' הם ד' חיות וכוכל ליחד כדור כדור ליסוד וכן הד' יקודות ולכל אחד וכן הד' כחות מיוחדות כמו שיבאר ויהיו ארבע פנים לכל חיה ולזה אמר דע זה והצינור אחד כי כל בלזכור צומעה מרכבה נחלה על זה לא שנתלה בלזכור כשיהיה אמת אלל כשיהיה זה דעת קדום כי נוכל לומר כי אחרי שזרז דעת קדום הנה דעת הנביאים הוא זה בענין נקול כפי הכרזים וזהו אמרו סוף דבר יהיה הענין כן לו לא יהיה הנה הראשונים היו מוסדנים נגה וכוכב לזעזעו וכן השמש וזהו חורב לרלות מה שהעירותיך עליו כי כשהרב ז"ל מוסר הדעות הקדומות בכוזר אלל העניינים הוא רוצה על שדעת הנביאים וקדם ודעת חכמי ישראל הוא זה הדעת ועד זה והנה מוצא זה כמו שבארנו ואמר ולזה היו מוסדנים הכדורים חומה ואמרו כי כן היו הראשונים קוראים הכוכבים לורות רוצה לפני החיות וזה סוד גדול ומזנו כי רוצה לשורש גדול יש לקדומים צענין הלורות צו נוסקו המלכות ההם זה שאלה הלורות השפלות דמות הלורות העליונות ומקבל מהעליון אך כללם יתהלך איש והוא מה שאלו העליונים צמחה הכדורים הוא ספר הפרי זה לשונו הלורות אשר צבולם ההרכבה נשפלות אל הלורות הגלגליות ולזה יחקקו אותם צעלי הטלסמאות בחול הכוכבים ההם למה שירלה עשייתו ואמר אלו געפר המופת זה הדבור יכזבל על סוד מוסדות צעלי הטלסמאות והלורה אשר זכרם צבולם ההרכבה הם מני צעלי חיים והלוחים אשר ירלוהו שכל מין מאלו הוא תחת הלורות הגלגליות אשר ידמו לורות איש מלישי אותו המין צעלי החסר כמו שהשיינה העקרים נשפלות ללורת העקרב אשר בגלגלים והנחשים נשפלות ללורת אל שגא אשר בגלגל והיו צעלי הללנים יביטו חול הכוכבים בללו הלורות הגלגליות ועליותם מהמזרח יפתחו בלוחם העת ללורותיהם בלזכורם אשר רלו לתקם או מוחלפים להם אם רלו להפכים ויגדלו ומוצאם הנה יראה צמה שיקבלו וזה השם יעמוד עליהם וזן ארוך והביא מאל לזה מועינים נפלים קרהו ואותם הכסיון הם מועינים על זה ויפה ואמר הנביא לעולם יי' דצרך כל צמיס ואמרו ולזעזעו מכולם גלגל אחד חלק מין כוכב צו הוא רוצה לאמרו על חיות קריב בעין הקרה הכורס נעוי על ראשיהם מלזעזעו וזה שאמר לא ראייתו לאחד וכן הפירוקים אני ראייתו בלזכור הוא כתב בהללה ללזכור סיני :

פרק י' אלו ד' סנות לתנועות הגלגל והם כפי החיות וד' פנים וכן הכחות והם הד' פנים אשר צמיה ואם לכל חיה פני אחד עוד רוצה כי ידי החיות ידי אחד ועוד אחד שאתה כשתצחק וכו' וצומעה מרכבה כזכר כל זה כמו שזכר צמה שאללל אללהים אשר ראם עולים וירידים אומנם הד' לא יותר שנים עולים אם צומחלט ואם בקשור ושנים יורדים אם צומחלט ואם בקשור ושארצעה נקבלו צומדגה אחת צומדגה הקולם כי מין לאחד מהם זולת לורה אחת פשוטה דומות וכולם יתפעלו ויתחזקו ויתחזקו וזה מוכרז אחד עוד שהם למדו וזה שרומז הקולם עולם ושליש אחר שרומז מללך אחד שלישי העולם ויש מי שיקפק צה ספק גדול ויאמר אחר שהנכלה בלזכורו שהמללך שלישי של עולם כי השכלים הנכדלים הם חלק אחד ומשלת חלקי המלללות והשני הגלגלים והשלישי הגופות והשפלות תמיד הנה חלו הד' שנקבלו כלם צומדגה אחת הם המללך רוחות וד' רוחות השמים חיים אלל הד' מללכים שנקבלו צומדגה אחת ואלה חיים אלל זה המללך השלישי והוא שלישי של עולם ואיך יהיה עולם ושליש ואני משיב על זה כי למה שהיה המללך שלישי של עולם וקם אללה הד' בללו כל אחד מהם המללך והוא נכזר וזה שרומז הקולם עולם ושליש וכשתצחק זה המללך מהו נראה שרומזתם חיים אלל המללך ההוא שהוא שלישי של עולם והוא המללך השלישי השפל ומחלקי הככרות וזהו הותר הספק והוא כזכר על לז הללה וזה שהביאו שהמללך שלישי של עולם ומללך וגוייתו בתרשים שהללן צו תרי משיב יש לשלול וזהו אמר תרי משיב ולל הביאו מזה שמורה על אחד מוג' אחר שהוא המוכרז ואני משיב על זה כי עשו לא להיות מלת תרשים מופתת מורה על מין יקרה להורות כי כל המלללות המופתו מן הראשון ביותר עוז ושלם שיוכל להיות כפי המקבל שנית להורות כי כל אחד ומשלת חלקי המלללות יחלק

ראשונה לשני חלקים החלק הראשון מוצנו עלה מוצנו עגול. החלק השני מוצנו רלוני כל מוצנו הכרחי חלקי. החלק השלישי מוצנו קל מוצנו כבד ואצרו והוא יורד לאטה בטבע ירלה למה שבלמותו הוא החלק הארלי ואצרו והבן כל מה שזכר והסתכל בו כי זהו יתחבר מעשה מרכבה: פרק י"א דרך השמש לך הקו השווה וזה מה שאין ספק בו והקו השווה הוא העגולה העוצרת מן הדרך מוצנם לומערב על מרכז העולם עומדת על זוית כללית עוצרת על עגולת חופן העגולה והוא העובר על שני קטעי הגלגל כי הוא האופן הטבעי והיום והלילה שוים לכל העומדים תחתיו כי הקו ההוא מהלך באמצע העולם סוחד העולם לחלחין החלי ללד לפון וחלי ללד לרום ורחקו משי הקטבים צאי זה מקום שיהיה מן הקו ההוא שיהיה חזית כללית הוא כל אחד משתי הזויות השוות אשר יחד שם הוא ישר עומד על קו ישר ואצרו אצל אס יש לו גלגל חוץ למרכז ירלה למרכז העולם וגלגל הקק הוא גלגל קטן סובב חוץ עוצי גלגל גדול ולא יומע שיהיה כל כוכב מהם בגלגל מיוחד ויהיו תנועותיהם כולם אחד ויחלפו צוהירות ואיחור כפי ערך גדלם וקטנם והציא זה למה שאמר אחר כן שצנצור זה אס היה כן לא היה נפקד הקדר צהיות הכדורים האליירים לרבעה ולתן מקום להחמלה התורנית שהקצות רבות עד שמהם אצרו שהן צלחית תכלית ולפי שהקצה צלחית זה ההרגל וההנהגה כמו שאמר זה ארכטו' צלחית הראשון מן הפילוסופים הראשונה אחר ולי אפשר מצלחית שיקבלו מייניהם וקספר עוד השלים דרושו ואמר אצל המוכרן כלו שהנחלות ומתת הצורא יחלקו לשלשה חלקים ולזה אחר יתקבל ואחר ואחר עוד צאר יתק השפעתם חיד הוא אומנם שמה שאמר מוצני הגלגל והשכל הלל נדבר צזה צמה שיבא ולפי שזה כלו רצו לעשה מרכבה וקוד מעשה צראשית אחר וללו העניינים כולם כנר צארכו שאינם קומרים דבר מוצה שצארכו וצארכו נציארכו ומכאן תורתנו אצל מוכרים עומה ואצרו ענינם ו' אצותינו אומה הבורה וכו' ואחר שכלל דברינו וכו' השפע מוצנס ומשכלים כי כל נאלא ינאל פעלו עזו לריך שגבאר לך אצותו ר"ל הענין אשר יכונה שפע ואחר כך אצרכ צמודע העולם כי לא יובן צמודע העולם אלא אחר הנחת השפע לטבע המופיע:

פרק י"ב כבר אצרכו מה שיש בו די צלחית הפועל ונותן הצורות ואין הכה מקום להשיב מה שאמר משהנה פועל נותן הצורה גם כי אין להשיב מה שכבר נאמר ולפי הענין צעלמו נקח מה שאמר צנחית ההייסרה והקדור ומה מאל העיב הרב ז"ל צלחית שהצורות לא יחדשו ראשון ראשון ולזה אין תנועה צבה כי אצות התנועה היא הגעת מה שצב צעלמה ראשון ראשון צהירגה צלי הפסק וכלו רצו הכה אצות התנועה מה היא והבן חיד כלל ואצות כל מופע הכוכבים צלחית כל זה יעשו הכוכבים צחק מיוחד ר"ל קרצתם למרכז ורחקם מוצנו וערך קלחם לקחם והנהה נכנס למופע הכוכבים כי זהו אצות חכמת המופע כלו הוא הרכבה רפואית ומפומים נצרים וצרייו צלחית השפע ענין נפאל מאל חין לריך תוספת והנה גלה הקצה אשר צעצורה הציאו כי עוצר מקור חיים רולה צו שפע מוליאות כלומר מוליאות אשר הוא החיים צלי ספק ואצרו כי עוצר כי הוא פעלו המיוחד והוא לו צמה הוא הוא ולזה השלים הפרק צלחית והצינכו זה הפרק אומנם היה ראוי לקדרי לפי המופע צבעת האכשים נקדמות העולם לו מדרשו ואין צדרי הרב ז"ל וקדורס מה שיקבל המופע והמקרון לו שנוי ומצורה ית' המופע האצות על ארהצו:

פרק י"ג כל זה שיעור זמן לו דמות זמן לא אצות זמן כנר ידעת כי הזמן הוא ספור התנועה קורים ומתאחר צה כי התנועה כשתחלק אל קורים ומתאחר מורש הזמן כי לא נחלקה כי אס אל העובר והעתיד והם חלקי הזמן כי היה צה ראשון ראשון ומאחר מוצנ המופע מוליאות וכאשר יודל צשכל המופע ההוא הוא לורח הזמן ומהותו כמו כי כשתלקח צמה הוא המופע התנועה היה הוא הזמן וכאשר נלקח דמות המופע וצכלל המופע מוליאות צלי שפית תנועה מופעט צעלמו היה דמות זמן לא אצות זמן אלא שמהם צכלל מקרה דצק לתנועה כי מיד שכלקחה מורש הזמן ולא יומע מוליאות הזמן אלא עם מוליאות אשר לא יקבל התנועה ולולם מוליאות הנחלות המנועעות לו שער מוליאותם הכה ישותם הזמן נהכרס ומה שאמר צצור אשר מייצ העולם קצה הזמן אחת אצל הקצה העלצית הוא מקרון טבע הזמן צעלמו והיותו מנחלות החלשות מוליאות צעלמן זה שהנחל מזהוון חינו אלא העתה והוא מודיל צין העובר והעתיד ומהעובר כנר היה והעתיד עדיין לא הגיע והעתה חינו חלק מן הזמן ואין צכל זולת חלקיו הכה אס כן הוא מוצרכ מן הצלחית נאלא והמוצרכ מן הצלחית נאלא צלחית נאלא זהו מה שהציא אל העולם אצות הזמן כי הנחלל החסר הפר הליור אומנם התצורה צזה שהזמן הוא מן הנחלות צעלמן אשר ישלם מוליאותם

באור נרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב'

חלל הנפש ולכן היה קורו האקספר והאקספר הוא פועל הנפש והנה התנועה היא מן הנמצאות
המחשבות והיא גם כן מחשבת מן הקודם והמחשבה כמו שהזכרנו מחשבת מן העצור והעצור
כי ספירת התנועה ר"ל המחשבה והחלקה היא מפעל הנפש זה כמו שהזכרנו בעצמה כי דומה
אלה הדברים אין אליהם מליחות שלם אלא מליחות מורכב מפעל הנפש בזה שהיא
מחץ לנפש והיא ר"ל שאלו לא יהיה הנפש לא יהיה להם מליחות שלם אלא בזה והנפש מפלגת
מליחותם בענין התנועה כי אינה רחוק אליה אלא מקובלת ואחרי הפעלה המחשבה כי
הנמצא מונח אצלם הוא חיות המחשבה בנקודה זה ח"ך היא נובעת מחיד כי היא הנובעת
המחשבה אפס שירותו אל חלק מונח כי לא יושב הנמצא והנמצא נמצא בענין באור השמש
המוגיע עד לל והנפש מקדור החלקים והגיעם וככה בענין הזמן ולא קובלו בזמן שני ענינים
לכך ר"ל שהוא מקדור מחיית לתנועה והתנועה מקדור לתנועה והתנועה בלתי מחשבת על
ענין אצל קובץ בזה ענין אחד זהו אשר חייב גם כן העלם ענין הזמן והוא שאין הזמן נמשך
לתנועה מתייגע או לא מתייגע על לז מה שמועד החכמה לגדול כי הוא נמשך מפני שהוא
נמצא בו במליחות המקדור לנפשו האשית אצל יתישם לכל תנועה בזה היא תנועה ולא
יתרבה דבריו התנועות ולכן היה חייב הזמן מן התנועה יותר דומה למחשבת האקספר מן הנמצאה
ר"ל שהאקספר לא ישתנה בנפש הנמצאה ולא יתרבה דבריו ולכן היה הזמן אחד לכל תנועה
ומתנועה ונמצא בכל מקום ולא יהיה צומצמה וישיג אינו תנועה ואפי' בנפש רחוק שהזכיר לא
יורמו לו מקום ולזה היה קבולתו שיעור התנועות ושיעור מליחות הנמצאות המחשבות
זה שהם ומתנועות כמו שיעור האקספר עליו ולכן היה הגדר הזמן שהוא אקספר תנועה
בקודם ומחשבת תנועה ולבנות מחמת הזמן ומשיגיו אי אפשר לי ונצחתי שפטר לך זה
הגדר אחד שקדור הדברים האלו ויוצן לך בו כל מה שאמרנו הרב ז"ל בענין הזמן ואמר
שאמרנו אקספר ירוץ ונרולת הסוג כי יכלול האקספר המוחלט אשר נמשך האחד הנפטר אשר
הוא אקספר מונח לכך ואשר נמשך אחרים ויכלול כל חלקי אי זה נחלק שיהיה בזמן
השני מן האקספר והוא הנקרא המשער ואמרנו התנועה הוא הנדל כי יצדילו מהאקספר
המוחלט ושאריו אקספר אי זה אחרים שידעונו אצל אקספר דבר מיוחד ואמרנו בקודם ובמחשבת
ירץ ונרולת הנדל המיוחד והוא חלק אי זו נחלק שיהיה באי זה תאר שלקחו אצל על
שהקודם והמחשבת הם האקספר ר"ל המשער המונח לתנועה לא קבולם ולא בזה שילקחו
החלקים יחד אצל בזה הם מחשבים בקדימה ונצחתי ונצחתי שם חלק הנחלק כן תאמר
ר"ל ההקדמה והאשיות אשר להם הם חלקי תאר הנחלק והנדל האחרון הוא אחרו בתנועה
זה שהאקספר ר"ל המשער לתנועה כבר יהיה חלקי הדבר והחלקים ההם יהיו קודם ומחשבת
ולא יהיה בזמן האקספר הזה הוא הזמן כי חלקי החלק אשר עליו התנועה הקדומים והמחשבים
בזה אינם הזמן והם הם משערים לתנועה כי הם אינם משערים בהמשך מליחותם אצל
במחשבת ר"ל במחשבת ולכך אצל כשהחלקים ההם המחשבים בקדימה ואשיות הם חלקי
התנועה היו משערים לה בהמשך מליחותם והיא אז הוא מחמת הזמן זה כי המשך התנועה
הנחלקת הוא המשך הקודם והמחשבת אשר הם הזמן ר"ל בזה הם נמשכים זה כמה אם
קודם ומחשבים פועל בחלקי המשך כי בזה זה עם קודם זה בקדימה ואשיות כי לא ישאר
הקודם עם המחשבת יש עם המשך מליחותם והוא המשך מליחותם התנועה ובמחשבת הוא כמותה
והם המשערים לאפשרות שער זה מחשבת אחת כפי המהירות והאשיות ואחרי בהמשך
בלי עיון לזולת זמן והבין זה הענין כי בו קוד הזמן ראוי כשתבין מאמרנו אקספר התנועה
שהוא משער כל תנועה ואמרנו בקודם והמחשבת אשר הזמן נמצא ראשונה והיא
המחשבת אשר זה חנו במליחות משתנה כי המשער ראוי שיהיה יותר קטן מכל מה שמועד
בו בלחות הסוג היה הזמן משער ראשונה ובעלמות לזאת התנועה ומליחותו לשאר התנועות
ושערו להם אחרים הוא שנית ובמחשבת התנועה הזאת ולזה היה היום והחדש והשנה אינם
דבר זולת חלקי הזמן אשר הם נמשכים לתנועת הגרם השמימי ומזמן להם כמו שאמר אצל
רשד עם שהוא מושכל הוא מפורקם אצל כל האומות ואמרנו ולזה היה קורא יי' אל עולם
פירשו הרב ז"ל בפרק כ"ב משליש שאמר זה לשון קריאה שכוללת מליחות הללו והמחשבת
העולם מאחר ירלה בזה שהוא אלוה ושם אצור זה עוד צע"ה ואמרנו השם המליחות בלוחו
אצל לא פעל אחר העדר ירלה אצל המחשבת אחרו ונמצאות זורחות מהשפעתו ואמרנו
וקדוריו מהקדור אשר בו ואמרנו שאין קדומן עם השם יי' אין פילוסוף אחת מכחש זה כי
היא אמונה נפלאה מחמתה והיא אחת מהשפעה שער עקרים הנציח הרב ז"ל :

פרק י"ד ואמר כי ארסור' אחר כי התנועה לא הורה ולא נפסדת ר"ל התנועה המוחלטת
לא ירלה בתנועה המוחלטת תנועה מיוחדת יוצית או זולתה ואחרי ירלה

זו התנועה הנכרחת ר"ל אלו התנועות הנאלצות בחלקי העולם ובכלל התנועה הצודקת
 החיות הנאלצות ואם לא קרה הנאלצות הנה לא קרה התנועה והיא באלו היא חיות בכל
 זה שיעמידוהו הטבע שהוא אזור אס התנועה התחדשה היתה כללית וכל אחד מהשם תקדם לו
 תנועה יראה קודם היותו בפועל והתנועה הקודמת לו היא לאתו לפועל והתחדשו אחר שלא
 היה הנה התנועה אשר הונח הראשונה תקדם לה תנועה והיא לאתו לפועל הנה תהיה
 התנועה ה"ב נאלצת קודם התנועה ההיא והיא התנועה אשר בה נאלצה התנועה האחרונה
 לה אשר הונחה ראשונה התנועה הראשונה אשר בה נאלצה זאת קודמת בהכרח והיא כללית
 ילך הענין אל כללי תכלית כי משפט האחרונה עם הראשונה היא משפט הראשונה עם אשר
 לפניה אשר נתהוותה הויה כליל ויהיה לשני שני קודם לו בטבע כללית תכלית ולא יהיה
 שם שני ראשון ובשלא יאלץ הראשון לא יאלץ האחרון הנמשך לו. אזור משה זה הנראה
 אליו ומצבת הרב ז"ל ותהיה התנועה ההויה כללית היה התנועה כוון האלה וההעתק
 והנוון וההשתנות או שתהיה בה ר"ל הראשונה באחרונה בהעתק ובעתק באלו היא גשם
 ומשנה או מתחדש ואי אפשר לפרש מאלו על זולת זה האופן זה אוקוס פלג גדול איך
 אזור הרב ז"ל בשם ארסטו' ולא נאלץ זה בכל דברי ארסטו' לא נאלצה לתנועה שבימי ולא שבימי
 משמע טבעי ולא בזולת זה אבל אזור הפך זה כי באר צופת שאין לתנועה תנועה ולא
 הבדל זה בין התנועה הכללית ובין התנועה הפרטית והוא שאי אפשר שילוו שנתנועה
 תנועה אלא על אחד מצ' פנים אס שתהיה התנועה נמשכת לתנועה כוון התנועה נמשכת
 לתנועה והוא הנמשך המעמיד זה עקר כי לו היה זה בן תקבל התנועה והאנוחה כי זה
 ערכו שיתנועע דרכו שינוי והתנועה הפך האנוחה הנה הוא עקר שתקבל התנועה והיא
 תנועה האנוחה על שיהיה נמשך מעמיד ואם על אופן שני והוא אשר על שיהיה חדש התנועה
 ותנועה עד שתהיה התנועה התנועה על דמיון מה שתהיה אליו נמשך לתנועה שיהיה שומר
 לה זה נמשך שהתנועה תתהוה כוון שיתהוה הלוין דרך משל זה כוון נמשך שהתנועה
 אשר קודם התנועה אשר אחריה תהיה לה שלמות מה שבא זה הוא בן עד שיהיה חדש
 התנועה נמשך בעלמות לחדש התנועה הקודמת ושההות אשר ללבוץ המתהוה בהדרגה הוא
 ותהוה עד שיהיה לבדל פעלו למליחות מליחות זה עקר זה מבוחר גם בן שלם היה לשני
 שני זה בעלמות על אי זה אופן שיהיה נאלץ שניים אין תכלית להם ובאשר לא יהיה ראש
 להם לא יתכן שיאלץ הנמשך והוא האחרון הנה הוא מבוחר שאין קודם השני שני בעלמות
 בשום פנים ואם יחייב שיהיה קודם כל שני שני במקרה ר"ל במקרה ושנית ר"ל ג"כ מפני
 החומר זה שבאשר השתנה השני מפני הכרח החומר ר"ל שהוא אינה בעלמות נמשך שניים
 רבים ומתפעל לפי טבעו בהתכונות לא מפני טבע התנועה והתחדשת ר"ל שהיא אינה
 בעלמות מתנועה אבל עקרה לה עקדמה לה תנועה והיא אס בן במקרה ושנית ר"ל מפני
 טבע החומר והפועל החומדי לא יחייב העקר אשר יחייב הנה ולכן היה הכלל בין שני אלו
 המלאכים שיהיה הנה אחד משתנה תמיד יקרב מקלת הנאלצות פנים וידחק פנים ויהיה
 הקצה במדור השני הנאלץ אחר שלא יהיה ובשלא יובדל זה שבעלמות וזה שצוקרה יחשב
 שיתייב והיות האדם מאלץ שלא יאלץ האחרון באשר לא יאלץ הראשון ואין הענין בן לפי
 שהראשון נאלץ והוא המשך והשכל הפועל ואולם היות אדם מאלץ אל זולת תכלית הנה הוא
 מחייב במקרה ולא בעלמות ובכלל אין לשני שני בעלמות לא עד שיקדם שני בעלמות ולא
 על שיהיה לתנועה תנועה על שהיא שלמות לה ר"ל שיהיה יסח התנועה הקודמת אל התחדשת
 יסח התנועה אל זה שליו או יסח התנועה אל הנמשך המעמיד ואחר שהיה זה בן איך
 יאחר ארסטו' אלו התנועה התחדשה תקדם לה תנועה והיא התנועה אשר בה נאלצה אחר
 שהחבר שאין לתנועה תנועה בלד אן הולדים תהיה כללית או פרטית זה מה שאי אפשר
 בשום פנים אללו ולא ראייתו ולא אדם מזה הוליד מה שחשב מזה אונס אשר אזור ארסטו'
 באותו אס הדורש ר"ל שהתנועה לא הויה ולא נפקדה הוא על אופן הדרך כוון שישל. עוד
 אזור ולפי זה השרש גם כי יאחר כי זה הזמן לא הויה ולא נפקד יראה כי לפי זה השרש אשר
 באר והוא שהתנועה כללי הויה ולא נפקדת יאחר כי הזמן לא הויה ולא נפקד כי הזמן
 נמשך לתנועה ודבק לה ואחר שהיא כללית הוא כללי ואין תנועה אלא בזמן כי התנועה
 זה קודם ומתאחר ולא יאלץ קודם ומתאחר אס לא יאלץ זמן לפי שהזמן הוא אשר יפעל
 הקודם והמתאחר בדברים אשר אינם מתנועעים ואולם המתנועעים הנה הקודם נס והמתאחר
 נאלץ בעלמות לפי שהזמן נמשך זמן התנועה ולא יושב זמן אלא בתנועה אחר שהיה הזמן
 מוסר התנועה בקודם ובמתאחר מזה אונס הקודמים היו משערים בתנועה אחר שהיה הזמן
 שהוא נמשך בתנועה ולזה טעם דמורקטיס בשאי אפשר שהיו כל הדברים מהווים כי הזמן

באור נרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב'

אחד מן הדברים והוא צלתי מהווה ולא שערו שהזמן לא ימלא חלל מהתנועה האחרונה
בנלחמה אונס אפלטון קרה לו הפך זה שהוא הורה שהזמן נמשך לתנועת השמים ולא
יורה בנלחמה. דרך ג' יאמר המור הראשון המשותף לסיקודות ה' לא הורה ולא נפסק
ירלה בעלמו צוה הוא מור ראשון כמו שהמור הראשון המור צוה הוא רמזו כמו האש
יתהווה ויפסק צוה הוא אש ומור שני כי ישקד חלק והוא לורמו וישאר חלק והוא ממור
שאם היה המור הראשון הוא צוה הוא מור ראשון היה לו מור אחר אונס נהמה ר"ל
נושא יתהווה אונס וילכו המורים אל לא תכלית וראוי שיהיה זה המהמה אונס והוא
המור הראשון בעל לורה שהיא איננה ההויה ולאחנה הנמהמה מור לא בעל לורה צוה
הוא מור ראשון אם בן הוא בהכרח הוא צלתי הורה מדבר ולאו היה לו נושא יתהווה ממור
עם שהוא בעלמו מור צלי לורה היה הוא הנושא ויהיה נמלא קודם שימלא כי לא יהיה
צינו וצין הנושא זולליות כלל ולא יובדל אונס דבר יוכר צו כי לא ימלא דבר יותר פשוט
אונס ונעדר ההכרח אחר שהוא בעלמו בלם פשוט מור בעלמו והוא שהוא היולי לצד אין
לורה לו על שהיא חלק אונס. זה יהיה היולי בענין ממור השני ר"ל המורו חליו המורכב
באש כי צוה הוא אש מורכב ממור ראשון ולורה אשיות והוא אם כן קדמון לא יאמר כי
אלו היה נפסק היה ממור כוון זה הצטל בעלמו ולפי שהוא פשוט בעלמו לא ישא הפסק
חלק והשאר חלק מלאות עלמותיו ואם כבר ישא הפסק הלירות החלות צו והייתן לכל
זה אין שני בעלמו לכל כוון שנאמר בנלח שהשמה חוונן לפי שנשמה חוונן היין אשר צו
ובכלל אלו הנמהמה נפסק יתקבצו הכס והפעל לפי שההורה מורכב מוכח ופעל וכבר
המאמר שהוא בכח וזה השתוקק אל הפועל הנה זה שקר וזה ג"כ ימייב בקדמות העולם.
דרך ג' לו יאמר כי מור הגלגל בכללו אין צו דבר מן ההפוך כי התנועה הקצונית
אין הפך לה כי אם היתה לה הפך היתה הישרה יותר ראויה שתהיה הפך לקצונית מזורלתה
זה שהתנועה הקצונית אחויות ותנועת הגבנוני ותנועת הקצונית וטניהם מתחלפים לתנועה
הישרה והתנועה הישרה אינה הפך לקצונית אחר שהישרה הפך לישרה כי מתחלפו צווננו
ואליו ויהיה לה יותר מהפך אחד הנה התנועה הקצונית אין הפך לה וזה שהתנועות אונס
יהיו הפכיות צוה שצונו וצוה חליו ואונס התנועות הקצוניות אחר שהיה בהם זה שצונו
ואליו אחד בעלמו לא היה אפשר שיהיה בהם הפכיות הנה התנועה הקצונית אין הפך וכל
זה שישקד אונס קצת הפסקו זה שצו מן ההתהפכות כי כל נפסק אונס יתהווה והפכו
ויפסק אל הפכו והגלגל אין צו ההתהפכות הנה חינו נפסק אונס שאין הפך לו כי הגשמים
הפשוטים והפכיים תנועתם הפכיות כי הגשמים אונס יתארו הפכיים מלד לורחם שהם
התחלות והתנועות והגשם הקצונית אין לו תנועה הפכית כמו שהתחל אונס הגשם הקצונית
חינו נפסק וזה שאינו נפסק חינו ונתהווה ויחלצו גזירות ר"ל מלאוירים צלי חליו ויצאם
והוא שכל הורה נפסק וכל נפסק הורה וכל זה שלא יתהווה לא יפסק וכל שלא יפסק לא
יתהווה וזהו מופתם הקרוב ההורה והנפסק כל אחד מהם הוא מאלעי צין הנמלא ממור
והנעדר ממור המהמגדים אחר שהיה כל אחד מהם לו כח המליחות וההעדר ר"ל נמלא בקלת
הנעמים נעדר בקלת והמאלעי הוא אשר לקח מכל אחד מהם הקליות שהם הנמלא ממור
והנעדר ממור וכל שני נשואים יתהפכו על דבר אחד צעינו והנה כל אחד מהניהם מהתפך
על חצרו יחויב וזה שכל הורה נפסק וכל נפסק הורה וכוון כן יתבאר שהצלתי הורה והצלתי
נפסק יצוה כל אחד מהם על חצרו צוה וזה נטה מהפוך הקדמור וזה שאם לא יהיה צלתי
נפסק הנה הוא הורה נפסק כי הם חולקים האות והשקד ואם היה הצלתי הורה נפסק
וכבר התבאר שכל הורה נפסק יהיה הצלתי הורה וזה שקר א"כ צלתי הורה הוא צלתי נפסק
בהכרח וצדמיון זה יתבאר שהצלתי נפסק צלתי הורה. דרך ד' לו כל מהמשה אפשרות מדורו
קודמת על מדורו צוון וכן כל מהמשה אפשרות שניו קודמת לו צוון וצוה ההקדמה חייב
התחלת התנועה הקצונית ושאין לה תכלה ולא התחלה קלר הרצ ז"ל צוה הרנה נשען על
שכר מדע זה ומקורו אונס למה שאמר שאנו כרחל הדעת המהמיות צין אצח
התולדה וזה ההקדמה ראיתי להציא לך בקלרה איך יחייב צוין לו ואורו כל מהמשה אפשרות
מדורו קודמת על מדורו צוון ר"ל שכל זה שנמלא אחר שלא ימלא הנה כבר היה נמלא בכח
ואפשרות מדורו קודם לו צוון והתנועה המהמדת זה דרכה ר"ל שכל מהמשה אפשרות שניו
קודמת לו צוון ר"ל שכל זה שיתנועע אחר שלא היה מתנועע הנה כבר היה אפשר שיתנועע
ולכן היה ממור התנועה שהיא שלמות מה שבהם או שלמות המהמדות וזה הענין לא יאנע
מאחד מהני חלקים אם שנכתי שהאפשרות הקודם על התנועה הראשונה ממורו ואם שנכתי
קדמון ואם הנחנו זה הכס והאפשרות ממורו הנה כבר יחויב שיהיה קודם התנועה הראשונה

האומות ראשונה תנועה אחרת קודם לה והיא אשר צעורה נחמדש האפשרות הקודם על התנועה הראשונה לפי שחדוש האפשרות על התנועה הזאת יהיה נמשך לתנועה בהכרח וזה אינה ראשונה וכן יקרה צעורי אשר נאמנו נחמדש האפשרות ראשון ר"ל שיהיה הכח קודם עליו בזמן ושיהיה זה הכח נחמדש אשנוי וכן לצלתי תכלית ואם הנחמדש האפשרות הקודם על התנועה הראשונה קדמון הכח יחייב וזה גם כן אם הוכח כן שיהיה קודם התנועה תנועה אלא שהוא וזן הידוע צעלמו שהוא צלתי אפשר וזה כי טבע הענינים ההכרחיים וחייב שיהיה צלתי טבע האפשריים וזה שמה שמונחתו זמן אין תכלית לו אי אפשר אם לא שלין צעצעו כח שיתנועע ואם כן לא יתנועע צעת וזן העתים לפי שהתנועה צעת צלתי עת אי אפשר שיהיה צו פה על אחד אשנוי ההפכים זמן אין תכלית לו ואפי' אם הנחמדש וזה כן הכח יחייב שיהיה קודם זה השנוי הנופח ראשון שנוי לפי שהמונחה אשר היתה קודם זה הפך התנועה וההפכים אונס יאכלו אפועלים הם הפכים או הם ענינים נחמדש ואפי' אם הם נכרכות כי יחייב שיהיה שם תאר זה נחמדש ויחייב שיהיה הנופח הנומחה הפך וחייב התנועה בהכרח וכאשר נאמלת התנועה כצד קולקא קנת הנומחה וקולקא בהכרח שנוי או נמשך לשנוי ויחייב שיהיה קודם השנוי הנופח ראשון שנוי וכן אל צלתי תכלית וזה הנופח לא יחייב ונאמנו שתהיה השנית נכרכת לקודמות עליה ר"ל תכלית האחת התחלת האחרת אבל שתהיה נמשכת ר"ל שיהיה צינה זמן ונקודה והוא הזמן אשר נאמל צו האפשרות אבל כאשר חייב שיהיה הכח שנוי ראשון והיה צלתי אפשר שיואלל שנוי ראשון הכח ויחייב שיהיה הכח שנוי אחר נחמדש הוא הקנה שיהיה כל שנוי קודם לו שנוי והוא התנועה הראשונה הקצונית והוא אחר התנצל ונאמנו שהתנועה צלתי הורה הוא הוא צעניו יחייב שהתנועה צלתי נפסדת ואין הצל ציניהם ולא ההפך והוא שנקח הפך הכח ונקוס התהוות וזה שנופח ראשון צעבור שחייב והיות הכח קודם בזמן לכל נאמל אחר שלל נאמל ולכל אשתנה אחר שלל יהיה אשתנה שתהיה התנועה קודם התנועה הנומחת ראשונה והוא היות כח הדבר ר"ל התהוות האפשרות או התנועה אשר צעורה התהוות קודם היות הדבר אשר לו הכח עליו כן יחייב שיהיה הפך האפשרות הדבר עליו כי הדבר יהיה ראשונה וכאשר נחמדש צוטל האפשרות בהכרח לפי שהפך האפשרות אונס יהיה אחר וזליחות האפשרות צעת וזליחות הדבר האפשרי וכאשר צד האפשרות בהפך לפי שהאפשרות וזליחות התנועה אונס יהיה אחר הפקדה ויחייב שלל נאמל האפשרות בהפך אשר הונס אחרון שיצו הנפסד ויהיה אחר התנועה תנועה ואחר ההפך הפך וילך הענין אל צלתי תכלית זהו דרך ארסנו על שהתנועה אין לה התחלה ולא תכלה ויציא אל התנועה קצונית נלחית אין התחלה לה ונאמל ההקדמה ר"ל שכל נחמדש הכח הוא אפשר קודם חדשו צלתי האחרונים וזן הנאשכים אחריו קדמות העולם ואם היה חדשו נאמל לא יתכן שיואלל לעולם אחר שיהיה שער שיהיה נאמל וישאר אפשר והאפשר יקצינורה הנאמל ונאמל צינ שיהיה נאמל הכח היה העולם קודם שנואלל אפשר וזי נאלל האפשרות ההוא כי האפשרות ילטרך לדבר יעמוד צו והוא הנופח הנוקבל לדבר האפשר כי הנופחות הלודקות צלי ספק ילטרכו לענין נאמל חוץ לנפש אחר שהיה הלודק כזו הנאמל בגדרו שהוא הנאמל צנפש כזו שהוא חוץ לנפש ולא ינלט ונאמלנו דבר שהוא אפשר ונאמלנו זאת ההכנה לדבר ינאלל צו זה האפשרות ואף אשכל נאמל בזה שאמר אכן רעד ילטרך לנאמל שישען עליו כי הנאמל וקצינל לאפשר וההפכים הנוקצינלים צלי ספק יש להם נופא כי ההנאמל הוא שלילת אותה האפשרות ישפוט לנושא כזו שאמרנו שזליחות הרקות נאמל כי זליחות דחקים נאמל נאמל חוץ לגשמים הטבעיים ונחמדש ונאמל שהשני הפכים יאמל וזליחותם נאמל אחר ונאמל שהוא נאמל שיואללו השנים יחד הכח ונאמל שכל אפשר ילטרך לנושא יעמוד צו אם כן אי אפשר ונאמל דבר נאמל הוא נופא האפשרות וזי יאמר לדבר ההוא הנחמדש שהוא אפשרי וזה דרך חזק ונאמל צקיים קדמות העולם וכן הוא האמת עד שהוא נאמל קרוב לנושא והחכם אכן רעד אמת זה על אופן אחר גם כן ונאמל האפשרות צלתי ונאמל צחית הנושא צו ואמר זה לשנוי הכח אם היה העולם קודם שנואלל אפשר אפשרות לא קר אחר שאינו נאמל הכח יחייב שיהיה העולם נלחי כי כל מה שלל קר היותו אפשר ואם הוכח שהוא לא קר היותו נאמל לא יחייב ונאמלנו שער וזה שאפשר היותו נלחי הכח וחייב שיהיה נלחי כי אשר אפשר שיקבל הנלחית אי אפשר שיהיה נפסד כזו שאי אפשר שיצו הנפסד נלחי לכן אחר החכם שהאפשר צענינים הנלחיים הוא הכרחי ונאמל קלת ונאמלנו וזן הנופחים שהוא התיר זה הפך ואמר האפשרות הוא אלל המועל לא צדצר המועל זה אינו כלום ונאמל שני אפשריים ואשר נאמלנו נאמל לאשר צעורל גם אינו הנושא החזרי כי כאשר נאמל סילק האפשרות וזהו שאמר אכן

באור גרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב'

[illegible]

הדברים אלה כמו שהם על האשפט אשר יותן האמות וכבר ידע הרב ז"ל חולשת אלאו זה ופנה אל היות קשה ורומז אל מקום התרו כי הוא אשר ילטרך אל הרב ז"ל בלאת ולכן הביא את אלה יען יערב זה עמהם ויעירו על באורי האמות כי זה שזולת זה נקל הוא והוא אחר וכבר ידעת מדרך דבריו והוא זה ואשר אין לנו בהם טענה או הם גדולים אללינו ואלארינו בהם למה זה קשה בלאורנו אם העולם קדמון ולפי מה יראה אפשרו שזין לנו מופת על זה הדרוש אשר הרב ז"ל אלה שאתה ידעת כבר מ' אבולגר לזה המשל ומה צלר בה הפרק לרב על זה שאלוה צהר זה והספר ההוא אשר אמת צו אבולגר זה היה אמורסם אללם ולכן קלר והציאו והוא מה שלל הגיג אליו ואומם אור לזה הוא בעצור אורו באורנו אם העולם קדמון שז אל אורו או הם גדולים אללינו לא אל אמת ואשר אין לנו בהם טענה וירלה צוה למה שאלה המופתים לקומים מן המאמרים ואשר ילקחו קלתם עקלת מלד המניע הראשון ר"ל מלד הללוה ית' הוא זה אשר שדעש ומליאותו מן המאמרים ולכן היה אפשר הטבע צעין הקדמות או שדעשו מלד אלוה יתברך משפט הנודע והטבע העולם בעלמו דע זה:

סרן מ"ו אינו אללי מופת חותך אל טענות ישיגום הספקות העלויות נראה מזה שרלה מופת חותך מופת בתליון ולל המופת המוחלט אשר הוא מופת קבה ומליאות ובשיאור שאינו אללי מופת חותך ירלה צו אל טענה אינה באדרגת מופת חותך ושיעור ספקות ואם רלה צו המוחלט ר"ל מופת קבה ומליאות הוא אורו כי יקר ומליאותו:

סרן י"ז יצדק בגזירה אשר אור לעשות ראייה מוטבע הדבר אחר השלימו על ענין הדבר ההורה קדם השלימו או קדם היותו והמשל אשר הביא מן היתום ששלל חיד נאלימו וחיד נההיכו והנן אורו אלו בלע מומנו ואין להקשות מיינה חיד עמודי דבד ים היא יותר מן ההקלה ליצנה גם כי כבר הקדים ואור ויונה ירד אל ירכתי הספינה וגו' והתנזק זה המשל ובתקוה אמה המעיין ותראה חיד תאלל זה ענינו עם חרסור' וכבר העירינו על זה ומה טוב אורו שאנו עדת המושכים אחר משה רבינו ע"ה ואנחנו אליו ע"ה נאלין שהעולם נההורה וכו' ולבאר המנע היותו לא מוטבע הדברים ההורים הנאליים וכן אורו לא ידומה הוייתו והספרו מן הדרוש הדומי אלל הענין המומי בעלמו שלל התנועה התחדשה והיה כל מתחדש כפי מה שאור הוא תקדם לו תנועה צוה הוא מתחדשת שתהיה הכס תנועה בכרכת ואורו והוא ההקש צלל מה שיתחייב לטבע התנועה ירלה צוה מה שקדם עם ולפי זה השרש גם כן אור אין תכלית לו אחר שהם יהיו יותר או יותר גדולים ויחויב ג"כ הרקות ולזה מיי שילאור צדוש העולם חדוש זמני וילאור שכל גשם במקום יחויב שיהיה צפניו מקום זה אם גשם יהיה שדעשו צו כי יתקשה ויתקצן אפשרויותו ואם רקות זה יחויב שיקדם על המחדש בהכרח:

סרן יט שהוא יראה מה המליאות הוא מאלל הבורא ית' על לז החיוצ ר"ל חיוצ המושכל לשכל כי שכיניהו באופן משובע ובשיעור מתחשק ללשר הורה על שילל מומנו לכן לא באור העולם צכללו למה נאלל כמו שלל נאור צו ית' למה נאלל או חיד נאלל כן כי הוא למליאותו ית' כן כי זה כלו מחויב שיואלל כך העלה ועלולה ואין התחדשות צעלול כמו שאין התחדשות צעלה אחר שהעלול נאלל מן העלה כן צוה הוא נאלל כן ואי אפשר בהם העדר כלל ולא שזוי ממה שהם עליו על אופן מה שהם ולו ישתנה העלול ישתנה העלה בהכרח ועל כן יתחייב מזה הדעת חיוצ התחדות כל דבר על טבעו ושלא ישתנה צשום פכים דבר מכל הדברים מוטבעו בצמיכת המליאות אשר לו צעלה הראשונה וכבר קרה לי ויכוח עם חכם נפלא מחכמי הרואיים שזע עליו שזעתי עליו ונתקבלו עליו אכתי העיר לשאוע מה יהיה דבריו והיה יום שז ועין מוטער ופחם צדברו על לז הצמינה עליו ואור המומי עמה וילאורו לו הן שנה ושלל וילאורו לו הן אור חני אורו שאם כן הוא שזאו מומי עמה אם לא ימטיר עמה לא יהיה הללוה אלוה ויצהלו כל השואעים ואין בי להצמין ולהחיל צויכות אור זה ואין ואור אלו שני מוצבים יש למאמרך כפי המוצן הראשון שר נאנע כפי השני לך ואמת הכרחי הראשון שהמטר צוה הוא מטר אם לא ימטיר לא יהיה הללוה אלוה והוא שר נאנע כי לו לא יהיה מטר ויצטלו הנאליות כולם לא ינטל הוא ית' שהם לריכס לו והוא חינו לריך אליהם. המוצן השני שהמטר צוה הוא נאלל מן העלה הראשונה ומקורר מומה צלמלעות הסקות עד העלה הראשונה הראשון ית' שהוא קבה הראשונה למטר הנה אם לא יהיה העלול המניע מומנו צוה הוא מטר אם לא יהיה העלה מומנו צוה אם לא יהיה המטר לא יהיה העלול האידים ואם לא יהיה העלול האידים לא יתנועע השמש על הארץ ואם לא יתנועע הגלגל לא יאלל המניע גלגל השמש ואם לא יאלל המניע ההוא לא

באור גרבוני לספר מורה נבוכים חלק ב'

יהיה עלתו ואם לא יהיה עלתו לא יהיה עלת עלתו וכן עד העלול הראשון ואם לא יהיה העלול הראשון צוה שהעלה הראשונה עלתו צוה הוא עלה ראשונה הנה לא יוכל הראשון ית' והוא ית' כאלה הנה הוקדור כאלה הנה האתר כאלה ואם לא יוכל צוה הוא כאלה וצוה הנה לא יוכל האמצעי אחריו לו רלית זה באמצעית אחרת האחת הפלל השתווה אחריו כן אחר הצנת דברי וזהו זה שרלית צו וועטים אשר יצו זה וכבר אחרת זה צפני חכמים אחרים או אשר יחשבו שהם חכמים והיו כפלים עליו כי לא הציו ואחריו כן דברו צפנינים אחרים צחכות האלהות וחכמת הטבע והתאולוגי צויכות עד באחרונה עשה הקש כבר קטרנו ואחר לו אין זה ון הפילוסוף ותוה ושוח ויאחר כן הוא וכפרד הועתיד ספרתי כך כל זה יען צדן הצנת כרונת הרצ ז"ל ותעמוד על קודו וכאלו הוא תשל לזה שאחרו לקרב הוועכל אל הוועש ולפי זה הדעת יהיה שנוי דבר והתאולוגי וטבעו וצוה ויאחר אליו וטבעו והתאולוגי השונים נקלת העמים כי הדברים הטבעיים מאלדיים לא הכרחיים ולכן לא יהיו ההפלות וכת הנמנע ואפי' לפי זה הדעת וכבר יחזיק הרצ ז"ל צוה צוה שיהא חלל שאין הפרש חלל צין התיחד זה הלאה צלדצימות וצלתי הלצן או צמתיקות וצלתי הוצריות או התיחד השונים צוה שהם עליו ון התכונה וצלתי הרצוב והשלוש כאלו היו התכונות המתחלפות ההן לשפירות בגלגל והיה נעדר מכל אחת מהן ויחדו האל צמתיקות חליו כאלו הגלגל עץ השדה וי הוא מייחד שלו הנושאים וצוינים לקבל צורות מתחלפות ירלה כי אין שם וזה יהיה עלת המתחלפות צוין והתשובה צוה הדעת באחרית הפרק אומס וזה שיראה צמחלת הוועשנה שפניו על זה הוא וזה שאחר לצוה וירלה כי אשר אחרו בקשר וזה שאחר הטבע וההיח שכל נפרד לכל גלגל הוא מופני זה הענין גם כן עד שיהיה דבר ייחד כל גלגל בתנועה אחת כי הוא כאלו הוא דרוש אחר ר"ל יהוד הלורה ויחדו התנועה לזה שהתנועה נמשכת והלורה צלחת והנני לעיך על שכל ארסטו ואין לחלחל זאת הקושיא ירלה והוא אחר שאחר שחור הגלגלים אחד אחר שמתנועתם קצוצית לזה היו שלו החלופים הנחללים בגלגלים בצורותיהם ותנועותיהם וזה שהוא השתדל לתת עלה צהיות הגלגל ומתנועת ון המזרח ולא מתנועת ון המערב אחר וזה וקוס שאחר להאריך כפי טבע הדרושים וכפי טבע וזה שחור עליו וועלחו אין רשאי לקבל רשאי אלו קוצבו צבחו אלו הדרושים כי אלה הטבעות כפלות צעלון והן לקוחות מציאותי השונים ומתנועתו ולדד התנועות והם דרושים יקרים עד חס הוועלה האנושית על כן ראוי לנו להרשיב גבולם ולבאר אחרתם ורליתי לכלול כך הנה וזה שאי אפשר הצנת הרצ ז"ל על שני הדרושים על אחרתם צלחת השכלת הדרושים צעלון ויהיה זה הישרה לצויעים והוכרה ליורעים ואחר דע כי הרש אשר הלך זה ארסטו לדעת כל אלה הצקות הוא לזה שידע שצגשם השווימי הוא צעל נפש אחר שהיה ומתנועת מועליותו ואחר שהיה צעל נפש הצסין אלה הצקות צעל נפש והשיג אחרתם צגשם השווימי צקסוק כענין צנפס ואחר כי אומס מתנועת הגשם השווימי ון המזרח אל המערב לפי שחור לו ויין והושיל זה כשאחר נחשו צדוה אדם הקיף על עליו הגלגל והוא וצניע אחרו ון המזרח אל המערב ומחת הארץ ולמעלה ון הארץ שראוי שיהיה ראש זה האדם אל קוטב הדרומי ומוטה צדוה והוא המעלה ורגליו אל צול לז הלפון והוא המטה והארץ הדום רגליו ויין צלופן המזרח ושחלבו צמערב שר' צמאליו ושר' ציויני ופניו אל אולע השונים והתהום האחר על כן יכחו ספרי הכציאים האלוה ית' כאלו הוא אדם ויאחרו פני אדם עיני יי' ויהיה התחלת תנועת השונים והוא יצינה והוא צופן המערב שחלבה והשואל אומס יניעהו על לז הרלון צו כדי שחציו תנועת היוין וכן יראה צלופן המזרחי מכלל העולם הוא וקוס התחלת תנועת השונים והוא יצינה והוא צופן המערב שחלבה ואומס ילטרך כך כדי שחציו תנועת ללופן המזרח ומכלית זאת התנועה הוא אולע השונים אשר הוא פנים ועל זה הלד אפשר שיחשב לזאת התנועה התחלה ומכלית וולד המניע לה ווע"פ שמהיה ומתנועתם בקצבו או צלתי התחלה וצניתי ושיהיו לזי הגלגל ומצדדים חס כן ענין היוין הנחלל לגלגל הוא שיואל לו וקוס נגדר וצוה התחלת המניע ר"ל השכל הננדל על הכוונה הראשונה וענין פנים שיואל לו וקוס חליו תכלית המניע לו על הכוונה הראשונה והוא אולע השונים כי שם המניע אחר ששם סבת התנועה ועלמותה ואם חליו כח צו שם אחרתו ר"ל צעגלות המזהרות יותר אשר צגלגל ר"ל הגדולות ויי' שם היה ואין התחלות וצוה צהלקים נגדרים כי החלק מהגלגל אשר אפשר שחשבוה ויין צלופן המזרח ישרו שחלל צהיותו צלופן המערב וכן פנים ואחרו אצל האופן לא יחלקו כי הוקוס נגדר ואם אין החלק ון הגלגל נעדר ציוין וצמאלל פנים ואחרו ואומס יראו פעלם צוקיות וצוה

נגזרים וראוי היה להיות כן כי כח האיניי אותו אינו מתחלק בהתחלק הגשם עד שיהיה
 בחלק ואינו צלתי חלק הכח זהו העלה זהו הגרם השמימי האלחי הכולל מתנועע מן
 המזרח ולא יתנועע מן המערב וישתדל לתת עליו להיות קלתם מזהירים התנועה וקלתם
 מאחרים וזהו אחוץ לסדר הנחתם מן הגלגל העליון כי כל אשר ירחק יהיה יותר מזהר
 עד שיהיה חלק בעל ההתייחסות בחלק תנועותיהם כענין התחלק היסודות בהנחתם ר"ל
 כפי קרצם ורחקם מן האוקייף זה האוקסר הגדול לגלגל אחד זאת היא השלש השנית מן שני
 השלשות אשר עליהם הוא נרלה עתה לחקור על שתי שלשות חקירה אחת פסקת כי מן הראוי
 שחקור עליהם ויען תראה איך נקלם לו זה אחד נך חת שניהן כי לשניהן יחד כל דרושנו
 ואחר כך אחיר נך הפסק. השלשה הראשונה למה היו הכוכבים הנזכרים זה שהוא קרוב
 והם כל הגלגל הראשון והוא מתנועע תנועה אחת בצדד ולא יתנועע תנועות רבות
 הראשון והיותר רחוק תנועות מועטות ואע"פ על זה שהדבר החשוב בתכלית החשיבות מורכו
 לקנות המעלה אשר המיוחד בו צלל מעשה וצלל פעולה והיו דרך העלה הראשונה כי
 שלמותה צבולמותה והגשם הראשון ישיג המעלה הקרובה מן המעלה השלמה בפעולה אחת
 בצדד והקריב לו בפעולות רבות או לא ישיג המעלה ההיא אבל יקנה מעלות רבות ומנה
 בפעולות רבות ויעמוד ראוי במקום השלמות באיכות והרחוקים מן הגשמים השמימיים להם
 תנועות מועטות למה שאי אפשר שיקנו המעלות הרבות או למה שהמעלה שיקנה שפלה
 ולזה יקנה בפעולות מועטות והערש זה שאי אפשר שתהיה המעלה הזאת צבולמה קנויה
 לכבד ולמעט ככד בפעולות ומשתות באוקסר. השלשה השנית למה היה בגלגל הראשון
 כוכבים רבים והוא אחד ובשאר הגלגלים כוכב אחד ואקצצים אותו בגלגלים רבים ומצינו
 על זה שתי חשיבות האחת כי למה שהיה המניע לכולם בתנועה היומית הוא הגלגל הראשון
 ואם הוא הגדול שצגשמים צעור ובכח הכח הוא צעל תכלית הכח אשר מלך המהירות
 והאחר והכח אם היה בשאר הגלגלים כוכבים רבים היה מצינו שהתנועהם ללות ויגיעה
 לא מלך ששם צותנועע הפכות למניע רק מלך שכל מניע צנוע ין לו מתנועע נגד הכחות
 צנוע ובסיהיה יותר גדול תהיה תנועתו יוללה מן הטבע ובסתיהיה יוללה מן הטבע ישיגה
 הלחות והיגיעה מלך ההכפלה ר"ל מלך הכפלת המנועע על השעור אשר לו צנוע שיתנועע
 מן המניע השנית שהגלגל הראשון למעלתו וקרבתו מן ההתחלה הראשונה והיותו התחלת
 המליאות והחיים היה כמו גדול ויניע כוכבים רבים ושם הטבע תנועות רבות לאשר לו כוכב
 אחד לצד להחליף זהה זה שאבד כשלא שם בו כוכבים רבים כדי שיהיה כל גשם זהם על
 תכלית זה שצנועו לקבל השלמות ישחצם יולר הכל כי באשר זכר המהירות התנועה התכלית
 ואחרת בגלגל הכוכבים העיוניים להיותו בחלקו הלא הוא על הפללה ואחר שכן יתחייב
 שכל מה שירחק מן הגלגל השמימי יהיה יותר מזהר התנועה אלא שזה לא יושך כמו שצדדתי
 נך דע כי אין רשד צד זה המדוע כאלו בגלגל הכוכבים העיוניים הוא הגלגל היומי כאלו
 איך שם בגלגל צלי כוכב ורצונו משה הניח זה על שהגלגל היומי הוא כעין הקרח הנורא צלי
 כוכב ואין צד הפדש על המדוע זה כי כולם אקבימים על שחלקו הלא הוא הקנה צדד
 הגלגל אשר אחר היומי וכן כפי קרצם ורחקם ואינו מאנס אחרתי נך זה שלא תחצבל בו
 ובי נמשכתי לדברי אין רשד צד זה שקדס שקרדתי בגלגל המזלות הגלגל הראשון מאנס איך
 היה חלקו הלא צדדיתו הקרוב ליומי הוא רצו זה שאמר הכוכבים היו קלתם יותר
 מזהירים וקלת והגלגל הראשון יותר מזהר וכולם שהגלגל הראשון הוא המתנועע וצוללו
 מצלי וצדדית אל תנועה האקצבלת כי הכל פועל צוללת ואין צוללת רשם בו וצדד גדול וצדד כל
 גשם כמו שהוא גדול וכל גשם ולכן הוא היה היותר מזהר וכל צוללתו מאנס שאר הגלגלים
 מפני שהם מתנועעים תנועה מתחלפת לתנועת הגשם הראשון המתנועע בכל התנועה היומית
 היה ראוי שתהיה הקנה צדדיתו וההירות רחוק וקרצם מן הגשם הראשון וזה שכל זה
 שיקרב מן הגשם הראשון יהיה הכח המניע לו מן הגשם הראשון המניעו צדדיתו תנועה יותר
 חזק וזה שירחק מאינו יהיה הכח בו יותר חלש ויהיה כל זה שיקרב הכוכב מן הגשם הראשון
 יהיה המניע לו ומתנועתו יותר חזק וכל זה שירחק יהיה יותר חלש ואע"פ שאין שם מונע
 כי אין צדדיתו הפכות על דרך האות ואמנס שם תשוקה וצדדיתו וכל זה שתהיה תשוקתו
 וצדדיתו להאשך אחר המניע יותר תהיה תנועתו למתנועע המיוחד בו יותר מזהר וזה
 שאמר רצונו משה שזה לא יושך כמו שצדד ירלה זהה צדדיתו שקדס שון הגלגלים זהם זה
 שמונה התנועה למעלה מן המתאחר ומשם צדדיתו ומהם שוים ומה שאמר ויותר גדול וזה
 הגלגלים גם כן מתנועע מן המזרח למערב וכו' הוא זה שרצו עליו למעלה צדדיתו וענינים
 אחרים עליונים מלך צדדיתו תהיה היות הענין על לז המיוחד והתר זה כי זה הפסק היה